

Τα Ευαγγέλια

Διάλεξη 4 Το Κατά Λουκάν Ευαγγέλιο

Περιεχόμενα

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

II. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- A. Συγγραφέας
 - 1. Παραδοσιακή Οπτική
 - 2. Προσωπική Ιστορία
- B. Αρχικό Ακροατήριο
 - 1. Θεόφιλος
 - 2. Ευρύτερο Ακροατήριο
- C. Συνθήκες
 - 1. Χρονολογία
 - 2. Σκοπός

III. ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

- A. Πρόλογος *Λουκάς 1:1-4*
- B. Το Ξεκίνημα του Ιησού
 - 1. Αναγγελία Γέννησης
 - 2. Γέννηση και Παιδική Ηλικία Ιωάννη και Ιησού
 - 3. Αναγνώριση του Ιησού από τον Ιωάννη
 - 4. Επιβεβαιώσεις του Υιού του Θεού
- C. Η Διακονία του Ιησού στη Γαλιλαία
 - 1. Κήρυγμα στη Ναζαρέτ
 - 2. Διδασκαλίες και Θαύματα
 - 3. Ιωάννης ο Βαπτιστής
 - 4. Διδασκαλίες και Θαύματα
 - 5. Προετοιμασία των Δώδεκα Αποστόλων
- D. Το Ταξίδι του Ιησού στην Ιερουσαλήμ
 - 1. Η Φύση της Μαθητείας
 - 2. Αυξανόμενη Εχθρότητα
 - 3. Η Θυσία της Μαθητείας
 - 4. Η Αφοσίωση του Ιησού
- E. Η Διακονία του Ιησού στην Ιερουσαλήμ
- F. Η Σταύρωση και η Ανάσταση του Ιησού
 - 1. Σύλληψη, Δίκη και Θάνατος
 - 2. Ανάσταση και Ανάληψη

IV. ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ

- A. Περιγραφή της Σωτηρίας
- B. Ο Θεός ως Σωτήρας
 - 1. Η Δύναμη του Θεού
 - 2. Το Σχέδιο του Θεού
 - 3. Ο Υιός του Θεού
- C. Άνθρωποι που Λαμβάνουν Σωτηρία
 - 1. Οι Εθνικοί
 - 2. Οι Αμαρτωλοί
 - 3. Οι Γυναίκες
 - 4. Οι Φτωχοί

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Διάγραμμα – Ένα διάγραμμα του μαθήματος

Σημειώσεις – Ένα πρότυπο που παρέχει: το διάγραμμα το μαθήματος, σημειώσεις κλειδιά, αποσπάσματα και περιλήψεις του μαθήματος και χώρο για πρόσθετες σημειώσεις.

Ερωτήσεις επανάληψης - Ερωτήσεις στα βασικά περιεχόμενα του μαθήματος και χώρος για τις απαντήσεις. Κατάλληλο για το γράψιμο εργασιών και τεστ.

Ερωτήσεις εφαρμογής – Ερωτήσεις που συνδέουν το περιεχόμενο του μαθήματος με τη χριστιανική ζωή, τη θεολογία και τη διακονία, κατάλληλο για συζητήσεις σε ομάδες, γραπτές εργασίες και τεστ.

Πώς να χρησιμοποιήσετε αυτό το μάθημα και τον οδηγό σπουδών

- **Πριν δείτε το μάθημα**
 - **Προετοιμασία** – Ολοκληρώστε τα αναγνώσματα.
 - **Διαλλείματα** – Εξετάστε πού αρχίζει και πού τελειώνει το κομμάτι που ακούτε. Οι διαλέξεις έχουν συμπυκνωμένες πληροφορίες, γι' αυτό ίσως να θέλετε να κάνετε κάποια διαλλείματα. Τα διαλλείματα θα πρέπει να σχεδιαστούν σύμφωνα με τη βασική διάρθρωση των ενοτήτων στο διάγραμμα του μαθήματος.
- **Καθώς βλέπετε το μάθημα**
 - **Σημειώσεις** – Χρησιμοποιήστε τα τμήματα των σημειώσεων για να ακολουθήσετε το μάθημα και να κρατήσετε συμπληρωματικές σημειώσεις. Πολλές από τις κύριες ιδέες συνοψίζονται ήδη στις σημειώσεις, αλλά να κάνετε και τις δικές σας συμπληρωματικές σημειώσεις. Θα πρέπει επίσης να προσθέσετε λεπτομέρειες που θα σας βοηθήσουν να θυμάστε, να περιγράψετε και να μπορείτε να υπερασπιστείτε τις κύριες ιδέες.
 - **Παύση/επανάληψη τμημάτων του μαθήματος** – Ίσως να βρείτε χρήσιμο να κάνετε παύση ή επανάληψη σε συγκεκριμένα σημεία προκειμένου να κρατήσετε συμπληρωματικές σημειώσεις, να ξαναδείτε δύσκολες έννοιες ή να συζητήσετε τα σημεία που σας ενδιαφέρουν.
- **Αφού έχετε δει τα μαθήματα**
 - **Ερωτήσεις Επανάληψης** – Απαντήστε στις ερωτήσεις επανάληψης στο χώρο που υπάρχει. Τις ερωτήσεις αναθεώρησης, θα είναι καλύτερο, να τις συμπληρώσει ο καθένας μόνος του και όχι σαν ομάδα.
 - **Ερωτήσεις εφαρμογής** - Οι ερωτήσεις εφαρμογής είναι κατάλληλες για γραπτές εργασίες ή θέματα για συζήτηση. Για τις γραπτές εργασίες συνιστάται οι απαντήσεις να μην ξεπερνούν τη μία σελίδα.

I.ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το ευαγγέλιο του Λουκά, μας υπενθυμίζει ότι, με τίμημα την ίδια του τη ζωή, ο Ιησούς ήρθε για να μας λυτρώσει.

II.ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

A. ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ

Δίτομο έργο:

- Ο πρώτος τόμος: Το Ευαγγέλιο του Λουκά
- Ο δεύτερος τόμος: Το βιβλίο των Πράξεων

Ο συγγραφέας και των δυο βιβλίων έγραψε σε κάποιον που ονομαζόταν Θεόφιλος.

Γι' αυτό θεώρησα κι εγώ καλό, εντιμότετε Θεόφιλε, αφού ερεύνησα όλα τα γεγονότα από την αρχή και με ακρίβεια, να σου τα γράψω με τη σειρά, για να βεβαιωθείς ότι τα όσα διδάχθηκαν είναι αυθεντικά (Λουκάς 1:1-4).

Στο πρώτο μου βιβλίο, Θεόφιλε, διηγήθηκα όλα όσα ο Ιησούς έκανε και δίδαξε, από την αρχή ως την ημέρα που αναλήφθηκε (Πράξεις Αποστόλων 1:1-2).

Αποδεικτικά στοιχεία ότι τα δύο αυτά βιβλία γράφτηκαν από το ίδιο άτομο:

- Η τεχνοτροπία των ελληνικών είναι παρόμοια
- Δίνουν έμφαση σε παρεμφερή θέματα:
 - ο Την οικουμενική προσφορά του ευαγγελίου
 - ο Το έργο του Αγίου Πνεύματος
 - ο Την ακαταμάχητη δύναμη του θελήματος και του λόγου του Θεού
 - ο Τη συχνή περιγραφή του έργου του Χριστού ως «σωτηρία».

1. Παραδοσιακή Οπτική

Άγνωστος συγγραφέας: Ο Θεόφιλος ασφαλώς και γνώριζε ποιος το έγραψε.

Τρία στοιχεία επιβεβαιώνουν ότι ο Λουκάς είναι ο συγγραφέας:

- Καινή Διαθήκη

Ο Λουκάς ήταν με τον Παύλο στα τελευταία χρόνια της διακονίας του: Β' Τιμόθεο 4:11

- Αρχαία χειρόγραφα
 - Πάπυρος νούμερο 75
 - Πολλά ακόμη αρχαία χειρόγραφα
 - Κανένα πρώιμο χειρόγραφο δεν αποδίδει αυτό το ευαγγέλιο σε κάποιον άλλον
- Πρώιμη Εκκλησία
 - Το Μουρατόριο απόσπασμα
 - Τον Αντι-Μαρκιονικό Πρόλογο
 - Οι Εκκλησιαστικοί ηγέτες του δευτέρου και τρίτου αιώνα:
 - Ο Ειρηναίος (130 με 202 μ.Χ.)
 - Ο Κλήμη Αλεξανδρείας (150 έως το 215 μ.Χ.)

- Ο Τερτυλλιανός (155 έως το 230 μ.Χ.)

2. Προσωπική Ιστορία

- Δεν ήταν απόστολος
- Εθνικός προσήλυτος
- Πολύ μορφωμένος
- Συνάδελφος του Παύλου στη διακονία

Πολλοί προσπάθησαν να συντάξουν μια διήγηση για τα γεγονότα, που είναι βεβαιωμένο ότι συνέβησαν ανάμεσά μας, όπως μας τα παρέδωσαν εκείνοι που από την αρχή ήταν αυτόπτες μάρτυρες και έγιναν κήρυκες αυτού του χαρμόσυνου μηνύματος (Κατά Λουκάν 1:1-2).

Σας χαιρετούν ο αγαπητός μου γιατρός Λουκάς και ο Δημάς (Προς Κολοσσαείς 4:14).

B. ΑΡΧΙΚΟ ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟ

1. Θεόφιλος

Ο πρόλογος του Λουκά υπονοεί ότι ο Θεόφιλος ήταν ο χορηγός του, εκείνος που προμήθευσε και στήριξε οικονομικά τη συγγραφή του έργου του.

Ο Θεόφιλος ήταν και μαθητής του Λουκά.

Γι' αυτό θεώρησα κι εγώ καλό, εντιμότητα Θεόφιλε, αφού ερεύνησα όλα τα γεγονότα από την αρχή και με ακρίβεια, να σου τα γράψω με τη σειρά, για να βεβαιωθείς ότι τα όσα διδάχθηκες είναι αυθεντικά (Κατά Λουκάν 1:3-4).

2. Ευρύτερο Ακροατήριο

Οι Χριστιανοί έτειναν να μοιράζονται μεταξύ τους τα κείμενά

Ο υψηλά φιλολογικός χαρακτήρας

Όταν διαβάσετε αυτή την επιστολή, στείλτε την να διαβαστεί και στην εκκλησία των Λαοδικέων, κι εσείς φροντίστε να πάρετε την επιστολή που έστειλα στη Λαοδικεία, για να τη διαβάσετε (Προς Κολοσσαείς 4:16).

Γ. ΣΥΝΘΗΚΕΣ

1. Χρονολογία

Τουλάχιστον δύο παράγοντες μας παραπέμπουν σε μια χρονολογία μεταξύ του 65 και 67 μ.Χ.

- Οι Συγκρίσεις μεταξύ του ευαγγελίου του Λουκά και του Μάρκου
- Το βιβλίο των Πράξεων

2. Σκοπός

Ο Λουκάς έγραψε για τον Θεόφιλο και για τους Εθνικούς Χριστιανούς, όπως ήταν και ο ίδιος, με σκοπό να ενδυναμώσει τη νεαρή τους πίστη στον Ιουδαίο Μεσσία Ιησού.

Γι' αυτό θεώρησα κι εγώ καλό, εντιμότετε Θεόφιλε, αφού ερεύνησα όλα τα γεγονότα από την αρχή και με ακρίβεια, να σου τα γράψω με τη σειρά, για να βεβαιωθείς ότι τα όσα διδάχθηκες είναι αυθεντικά (Κατά Λουκάν 1:3-4).

III. ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

A. Πρόλογος: Λουκάς 1:1-4

B. ΤΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

Το πρωταρχικό ενδιαφέρον του Λουκά είναι να δείξει ότι:

- Ο Ιησούς ήταν ο Υιός του Θεού και ο υιός του Δαβίδ
- Πλήρως θεός και πλήρως άνθρωπος
- Ο Ιησούς ήταν και ο Μεσσίας ή ο Χριστός

1. Αναγγελίες Γέννησης

- Αναγγελία της Γέννησης του Ιωάννη: 1:5-25
- Αναγγελία της Γέννησης του Ιησού: 1:26-38
- Η Αναγγελία της Ελισάβετ στην Μαρία : 1:39-56

2. Γέννηση και Παιδική Ηλικία Ιωάννη και Ιησού

- Γέννηση και παιδική ηλικίας του Ιωάννη: 1:57-80
- Γέννηση και την παιδική ηλικία του Ιησού: 2:1-52

Παρά την ταπεινή γέννηση του Ιησού, ο υιός της Μαρίας πράγματι ήταν ο εκλεκτός Μεσσίας και Βασιλιάς του Θεού.

Για χάρη μας έστειλε ένα δυνατό σωτήρα από τη γενιά του Δαβίδ, του δούλου του, όπως ακριβώς είχε πει αιώνες πριν με το στόμα των άγιων προφητών του...εκπλήρωσε την άγια διαθήκη του · τήρησε τον όρκο που έδωσε στον πατέρα μας τον Αβραάμ... Κι εσύ, παιδί μου, θα ονομαστείς προφήτης του ύψιστου Θεού, γιατί θα προπορευτείς πριν από τον Κύριο για να ετοιμάσεις το δρόμο του (Κατά Λουκάν 1:69-76).

Μην τρομάζετε! Σας φέρνω ένα χαρμόσυνο άγγελμα, που θα γεμίσει με χαρά μεγάλη όλο τον κόσμο: Σήμερα, στην πόλη Δαβίδ γεννήθηκε για χάρη σας σωτήρας - κι αυτός είναι ο Χριστός, ο Κύριος (Κατά Λουκάν 2:10-11). γιατί τα μάτια μου είδαν το σωτήρα που ετοιμάσες για όλους τους λαούς, φως που θα φωτίσει τα έθνη και θα δοξάσει το λαό σου τον Ισραήλ (Κατά Λουκάν 2:30-32).

Και μου είπε: «Δεν είναι δα και τίποτε να είσαι δούλος μου για ν' ανορθώσεις μόνο τις φυλές του Ιακώβ και να ξαναφέρεις αυτούς από τον Ισραήλ που διασώθηκαν. Γι' αυτό εγώ θα σε κάνω φως και για τα άλλα έθνη, ώστε να φτάσει η σωτηρία μου στα πέρατα της γης (Ησαΐας 49:6). Γιατί με αναζητούσατε; Δεν ξέρατε ότι πρέπει να βρίσκομαι στο σπίτι του Πατέρα μου; (Κατά Λουκάν 2:49).

3. Αναγνώριση του Ιησού από τον Ιωάννη

4. Επιβεβαιώσεις του Υιού του Θεού

- Θεϊκή Επιβεβαίωση: 3:21-22

- Γενεαλογική Επιβεβαίωση: 3:23-38
- Προσωπική επιβεβαίωση: 4:1-13

και κατέβηκε σ' αυτόν το Άγιο Πνεύμα με ορατή μορφή, σαν περιστέρι. Τότε ήρθε μια φωνή από τον ουρανό που έλεγε: «Εσύ είσαι ο αγαπημένος μου Υιός, εσύ είσαι ο εκλεκτός μου» (Κατά Λουκάν 3:22).

[γιος] του Ενός, του Σηθ, του Αδάμ, του Θεού (Κατά Λουκάν 3:38).

Γ.Η ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΣΤΗ ΓΑΛΙΛΑΙΑ

1. Κήρυγμα στη Ναζαρέτ

Το Πνεύμα του Κυρίου με κατέχει, γιατί ο Κύριος με έχρισε και μ' έστειλε ν' αναγγείλω το χαρμόσυνο μήνυμα στους φτωχούς να θεραπεύσω τους συντριμμένους ψυχικά. Στους αιχμαλώτους να κηρύξω απελευθέρωση και στους τυφλούς ότι θα βρουν το φως τους, να φέρω λευτεριά στους τσακισμένους, να αναγγείλω του καιρό τον ερχομό που ο Κύριος θα φέρει τη σωτηρία στο λαό του ...«Σήμερα βρίσκει την εκπλήρωσή της η προφητεία που μόλις ακούσατε» (Κατά Λουκάν 4:18-21).

2. Διδασκαλίες και Θαύματα

- Το Κακό Πνεύμα: 4:31-36
- Η Θεραπεία των πολλών: 4:38-42
- Το Κάλεσμα των τριών μαθητών: 5:1-11
- Η Θεραπεία του Λεπρού: 5:12-15
- Η Θεραπεία του Παραλυτικού: 5:17-26
- Το Κάλεσμα του Ματθαίου: 5:27-32

- Η Διδασκαλία για τη νηστεία: 5:33-39
- Η Διδασκαλία για το Σάββατο: 6:1-11
- Το Κάλεσμα Αποστόλων: 6:12-16
- Η Ομιλία σε πεδινό μέρος: 6:17-49
- Η Θεραπεία του υπηρέτη ενός εκατόνταρχου: 7:1-10
- Η Ανάσταση του νεκρού γιού μιας Χήρας: 7:11-16

3. Ιωάννης ο Βαπτιστής

Τα θαύματα και η διδασκαλία του Ιησού ξεκάθαρα εκπλήρωναν την προφητεία του Ησαΐα.

Να πάτε να πείτε στον Ιωάννη αυτά που είδατε κι ακούσατε: Τυφλοί ξαναβλέπουν, κουτσοί περπατούν, λεπροί καθαρίζονται, κουφοί ακούν, νεκροί ανασταίνονται, φτωχοί ακούνε το χαρμόσυνο άγγελμα (Κατά Λουκάν 7:22).

4. Διδασκαλίες και Θαύματα

- Η Παραβολή του Σπορέα: 8:1-15
- Η Παραβολή του λυχνariού: 8:16-18
- Η Πραγματική Οικογένεια του Ιησού: 8:19-21
- Διάφορα Θαύματα: 8:22-56

5. Προετοιμασία των Δώδεκα Αποστόλων

- Αποστέλλοντας τους Απόστολους: 9:1-9
- Ο Χορτασμός των Πέντε Χιλιάδων: 9:10-17
- Η Εξομολόγηση των Αποστόλων: 9:18-27
- Η Μεταμόρφωση του Ιησού: 9:28-36
- Ο Ιησούς κάνει εξορκισμό: 9:37-45
- Η Ανωτερότητα της βασιλείας: 9:46-50

Ο Ιησούς προετοίμαζε τους μαθητές του να:

- Αναγνωρίζουν την εξουσία Του
- Στηρίζονται στη δύναμή Του
- Υπηρετούν ως ταπεινοί υπηρέτες

Δ.ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΣΤΗΝ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

Ο Ιησούς ήταν αφοσιωμένος στο σχέδιο του Θεού να λυτρώσει τον λαό του, παρόλο που το σχέδιο αυτό απαιτούσε τον θάνατό του στην Ιερουσαλήμ.

Ο Ιησούς πήρε κοντά του τους δώδεκα μαθητές και τους είπε: «Ακούστε · τώρα που ανεβαίνουμε στην Ιερουσαλήμ, όλα όσα έγραψαν οι προφήτες για τον Υιό του Ανθρώπου θα εκπληρωθούν. Δηλαδή, θα παραδοθεί στους εθνικούς, θα τον περιγελάσουν, θα τον βρίσουν και θα τον φτύσουν» (Κατά Λουκάν 18:31-32).

1. Η Φύση της Μαθητείας

- Ευαγγελισμός, Δυσκολίες και Ενδυνάμωση: 9:51-10:24
- Τρία Βασικά Θέματα Μαθητείας: 10:25-11:13
 - ο Αγάπη για τον πλησίον: Καλός Σαμαρείτης, 10:29-37
 - ο Αγάπη για τον Θεό: Συνάντηση με τη Μαρία, 10:38-42
 - ο Προσευχή: Διδασκαλία για την Προσευχή, 11:1-13

«Ν' αγαπάς τον Κύριο το Θεό σου μ' όλη την καρδιά σου και μ' όλη την ψυχή σου, μ' όλη τη δύναμή σου και μ' όλο το νου σου · και τον πλησίον σου όπως τον εαυτό σου» (Κατά Λουκάν 10:27).

2. Αυξανόμενη Εχθρότητα

Ο Ιησούς προκαλεί την εχθρότητα της Ιουδαϊκής ηγεσίας σκοπίμως, για να:

- Επιπλήξει την ανεπαρκή ηγεσία τους στον λαό του Θεού
- Προσκαλέσει ανθρώπους στη βασιλεία του
- Τον Σταυρώσουν στην Ιερουσαλήμ

Για παράδειγμα:

- Κατηγορία και Ανταπόκριση: 11:14-28

- Προειδοποιήσεις κατά της υποκρισίας: 12:1-3
- Προειδοποιήσεις κατά των Συναγωγών: 12:4-21
- Διασφάλιση των φτωχών: 12:22-32
- Μελλοντική σύγκρουση: 12:33-59
- Κάλεσμα όλων για Μετάνοια: 13:1-9
- Αμφιλεγόμενη Θεραπεία την ημέρα του Σαββάτου: 13:10-17
- Απρόσμενη είσοδος στη Βασιλεία: 13:18-30
- Αυξανόμενη ένταση με τον Ηρώδη: 13:31-35
- Αμφιλεγόμενη Θεραπεία την ημέρα του Σαββάτου: 14:1-24
- Μελλοντική σύγκρουση: 14:25-34
- Παραβολές κατά της υποκρισίας: 15:1-32
 - Εισαγωγή: 15:1-2
 - Το Χαμένο Πρόβατο: 15:3-7
 - Η Χαμένη δραχμή: 15:8-11
 - Ο Χαμένος Υιός: 15:12-32

3. Η Θυσία της Μαθητείας

- Μαθητεία για το ό,τι κατέχουμε ως ιδιοκτησία του Θεού: 16:1-17:10
- Μαθητεία για τη Τελική Κρίση: 17:11-18:8

- Μαθητεία για την Ταπεινοφροσύνη: 18:9-30

4. Η Αφοσίωση του Ιησού

- Πρόβλεψη Θανάτου: 18:31-34
- Ευλογώντας τον Τυφλό: 18:35-43
- Ευλογώντας τον Ζακχαίο: 19:1-10
- Παραβολή των Υπηρετών του Βασιλιά: 19:11-27

Σήμερα αυτή η οικογένεια σώθηκε · γιατί κι αυτός ο τελώνης είναι απόγονος του Αβραάμ. Ο Υιός του Ανθρώπου ήρθε για ν' αναζητήσει και να σώσει αυτούς που έχουν χάσει το δρόμο τους (Κατά Λουκάν 19:9-10).

Ε. Η ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΣΤΗΝ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

- Η είσοδος του Ιησού στην Ιερουσαλήμ: 19:28-44
- Καθαρισμός του Ναού από τον Ιησού: 19:45, 46
- Η διδασκαλία του Ιησού στο Ναό: 19:47-21:38

Αφού παρακολούθησαν τον Ιησού, έστειλαν κατασκόπους, που προσποιούνταν τους ευσεβείς, για να τον πιάσουν από κάποια απάντηση, ώστε να τον παραδώσουν στο Ρωμαίο διοικητή (Κατά Λουκάν 20:20).

Να φυλάγεστε από τους γραμματείς, που τους αρέσει να περπατούν με τις επίσημες στολές τους και θέλουν να τους χαιρετούν στις αγορές με σεβασμό.

Τους αρέσουν οι πρωτοκαθεδρίες στις συναγωγές και οι καλύτερες θέσεις στα δείπνα. Για να φανούν καλοί, κάνουν μεγάλες προσευχές, κατατρώγουν όμως τις περιουσίες των χηρών. Αυτοί θα τιμωρηθούν με ιδιαίτερη αυστηρότητα (Κατά Λουκάν 20:46-47).

Φ. Η ΣΤΑΥΡΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

1. Η Σύλληψη, η Δίκη και ο Θάνατος

- Η Συνωμοσία για την προδοσία: 22:1-6
- Ο Μυστικός Δείπνος: 22:7-38
- Η Προσευχή του Ιησού: 22:39-46
- Η Σύλληψη του Ιησού: 22:47-53
- Η Άρνηση του Πέτρου: 22:54-62
- Οι Δίκες του Ιησού: 22:63-23:25
- Σταύρωση του Ιησού: 23:26-49
 - Γεμάτος ευσπλαχνία για τους αβοήθητους
 - Εμπιστοσύνη στον Πατέρα του
- Η ταφή του Ιησού: 23:50-56

«Πες μας, εσύ είσαι ο Χριστός;» Εκείνος τους απάντησε: «Αν σας το πω δε θα με πιστέψετε ... Από τώρα όμως, ο Υιός του Ανθρώπου θα κάθεται στα δεξιά του παντοδύναμου Θεού». Είπαν τότε όλοι: «Εσύ, λοιπόν, είσαι ο Υιός του Θεού;» Κι αυτός τους αποκρίθηκε: «Εγώ είμαι, όπως ακριβώς το λέτε» (Κατά Λουκάν 22:67-70).

Σε βεβαιώνω πως σήμερα κιόλας θα είσαι μαζί μου στον παράδεισο (Κατά Λουκάν 23:43).

Πατέρα, στα χέρια σου παραδίνω το πνεύμα μου (Κατά Λουκάν 23:46).

2. Ανάσταση και Ανάληψη

- Ο Άδειος Τάφος του Ιησού: 24:1-12
- Ο Ιησούς στο δρόμο προς την Εμμαούς: 24:13-35
- Ο Ιησούς εμφανίστηκε στους μαθητές του : 24:36-49
- Η ανάληψη του Ιησού στους ουρανούς.: 24:50-53

IV. ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΙΔΕΕΣ

Σωτηρία: η απελευθέρωση από την τυραννίδα του κακού και από την κρίση του Θεού εναντίον της αμαρτίας.

A.ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ

Η προσωπική σωτηρία είναι πρωταρχικά ζήτημα ανατροπής των ανθρώπινων καταστάσεων.

Μορφή σωτηρίας: μια ανατροπή από κακές συνθήκες σε καλές συνθήκες.

Οι μεγάλες ανατροπές της σωτηρίας μας αλλάζουν και εσωτερικά.

Τυφλοί ξαναβλέπουν, κουτσοί περπατούν, λεπροί καθαρίζονται, κουφοί ακούν, νεκροί ανασταίνονται, φτωχοί ακούνε το χαρμόσυνο άγγελμα (Κατά Λουκάν 7:22).

Αγαπάτε τους εχθρούς σας, ευεργετείτε όσους σας μισούν· δίνετε ευχές σ' όσους σας δίνουν κατάρες, προσεύχεστε γι' αυτούς που σας κακομεταχειρίζονται ... εσείς ν' αγαπάτε τους εχθρούς σας, να κάνετε το καλό και να δανείτε, χωρίς να περιμένετε να πάρετε πίσω τίποτα. Έτσι, ο Θεός που είναι καλός ακόμα και με τους αχάριστους και τους κακούς, θα σας ανταμείψει με το παραπάνω και θα σας κάνει παιδιά του. Να είστε λοιπόν σπλαχνικοί, όπως σπλαχνικός είναι κι ο Θεός Πατέρας σας (Κατά Λουκάν 6:27-36).

Η κατάλληλη ανταπόκριση στη σωτηρία είναι η χαρά:

- Ο ύμνος του Ζαχαρία: Κατά Λουκάν 1:68-79
- Ο ύμνος της Μαρίας: Κατά Λουκάν 1:46-55
- Ο ύμνος του Συμεών: Κατά Λουκάν 2:29-32.
- Οι αγγελικές αναγγελίες: Κατά Λουκάν 1:14, 2:10-11
- Οι παραβολές του χαμένου προβάτου, της χαμένης δραχμής και του ασώτου γιου: Κατά Λουκάν 15.

Μακάριοι εσείς που τώρα κλαίτε, γιατί θα χαρείτε ... Χαρείτε όταν συμβεί αυτό, κι από χαρά σκιρτήστε (Κατά Λουκάν 6:21-23).

Αυτοί ... γύρισαν στην Ιερουσαλήμ με μεγάλη χαρά, κι έμεναν συνεχώς στο ναό υμνολογώντας και δοξολογώντας το Θεό (Κατά Λουκάν 24:52-53).

B. Ο ΘΕΟΣ ΩΣ ΣΩΤΗΡΑΣ

1. Η Δύναμη του Θεού

Ο Λουκάς ήθελε να κατανοήσουν οι αναγνώστες του ότι ο Θεός έχει τον έλεγχο των πάντων.

Τώρα, Κύριε, μπορείς ν' αφήσεις το δούλο σου να πεθάνει ειρηνικά, όπως του υποσχέθηκες, γιατί τα μάτια μου είδαν το σωτήρα (Κατά Λουκάν 2:29-30).

2. Το Σχέδιο του Θεού

Ο Λουκάς δίδαξε ότι η σωτηρία είναι σχέδιο του Θεού.

Πρέπει να εκπληρωθούν όλα όσα είναι γραμμένα για μένα στο νόμο του Μωυσή, στους προφήτες και στους Ψαλμούς (Κατά Λουκάν 24:44).

«Ο Υιός του Ανθρώπου», τους είπε, «πρέπει να πάθει πολλά, να αποδοκιμαστεί από τους πρεσβυτέρους, τους αρχιερείς και τους γραμματείς, να θανατωθεί και την τρίτη μέρα ν' αναστηθεί» (Κατά Λουκάν 9:22).

3. Ο Υιός του Θεού

Το ευαγγέλιο του Λουκά επανειλημμένα δηλώνει ότι ο Ιησούς είναι ο Υιός του Θεού.

Γ. ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΣΩΤΗΡΙΑ

1. Οι Εθνικοί

Η Παλαιά Διαθήκη μιλάει για τους Εθνικούς που εισήχθησαν στη βασιλεία του Θεού.

Ένας από τους λόγους που έγραψε ο Λουκάς ήταν για να διαβεβαιώσει τους Εθνικούς για τη σωτηρία τους εν Χριστώ.

**Σας βεβαιώνω πως τέτοια πίστη ούτε ανάμεσα στους Ισραηλίτες δε βρήκα!
(Κατά Λουκάν 7:9)**

2. Οι αμαρτωλοί

Οι άνθρωποι που ήταν αναγκαστικά περιθωριοποιημένοι από την Ιουδαϊκή κοινότητα, λόγω των αμαρτιών τους.

**... και του έκανε πλούσιο τραπέζι σπίτι του. Μαζί τους στο τραπέζι ήταν πολύς κόσμος, τελώνες και άλλοι άνθρωποι. Οι Φαρισαίοι, και οι γραμματείς που ανήκαν στην παράταξη τους, διαμαρτύρονταν στους μαθητές του και τους έλεγαν: «Γιατί τρώτε και πίνετε μαζί με τελώνες και αμαρτωλούς;» Ο Ιησούς τους απάντησε: «Δεν έχουν ανάγκη από γιατρό οι υγιείς, αλλά οι άρρωστοι· δεν ήρθα να καλέσω σε μετάνοια τους δικαίους, αλλά τους αμαρτωλούς»
(Κατά Λουκάν 5:29-32).**

3. Οι γυναίκες

Οι γυναίκες δεν είχαν πολλά δικαιώματα στην κοινωνία και δεν τους δινόταν μεγάλη αξία.

4. Οι φτωχοί

Ο Ιησούς διακήρυξε τα καλά νέα της σωτηρίας στους φτωχούς.

Όπως οι εθνικοί, οι αμαρτωλοί, οι γυναίκες και οι φτωχοί είχαν πολύ λίγα δικαιώματα και δεν ήταν δεδομένο ότι θα κληρονομούσαν τις μεγαλύτερες ευλογίες της βασιλείας του Θεού.

Το Πνεύμα του Κυρίου με κατέχει, γιατί ο Κύριος με έχρισε και μ' έστειλε ν' αναγγείλω το χαρμόσυνο μήνυμα στους φτωχούς (Κατά Λουκάν 4:18).

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το Ευαγγέλιο του Λουκά παρουσιάζει τον Ιησού ως τον δοξασμένο Υιό του Θεού που ήρθε στη γη ως ο γεμάτος αγάπη Σωτήρας του κόσμου. Εκτείνει τα καλά νέα της σωτηρίας του Θεού σε όλους, ανεξαρτήτως εθνικότητας, πλούτου ή κοινωνικής θέσης.

Ερωτήσεις επανάληψης

1. Πώς γνωρίζουμε ότι ο Λουκάς έγραψε το Ευαγγέλιο του Λουκά και ότι η αφήγηση του είναι ακριβής;
2. Πώς ξέρουμε ότι το Ευαγγέλιο του Λουκά γράφτηκε για τον Θεόφιλο και τους Εθνικούς Χριστιανούς;
3. Ποιος ήταν ο σκοπός πίσω από τον Λουκά που έγραφε σε Εθνικούς Χριστιανούς όπως ο Θεόφιλος;
4. Πώς ο Ιησούς ήταν και πλήρως θεός και πλήρως άνθρωπος;
5. Πώς ο Ιησούς απέδειξε ότι ήταν ο Σωτήρας όπως υπόσχεται η Παλαιά Διαθήκη, κατά τη διάρκεια της διακονίας του στη Γαλιλαία;

6. Πώς ο Ιησούς έδειξε τη δέσμευσή του στο σχέδιο του Θεού να σώσει τον λαό του, στο ταξίδι του προς την Ιερουσαλήμ;
7. Ποιες εξουσιαστικές πράξεις περιγράφει ο Λουκάς να κάνει ο Ιησούς στη διακονία του μέσα και κοντά στην Ιερουσαλήμ;
8. Πώς ο Ιησούς εκπλήρωσε την σωτηρία του λαού του;
9. Πώς περιέγραψε ο Λουκάς τη σωτηρία και τους ανθρώπους που έχουν χρεία της σωτηρίας;
10. Ως Σωτήρας του λαού του, πώς ο Θεός έφερε τη σωτηρία σε αυτούς;
11. Περιγράψτε τα είδη των ανθρώπων που ήρθε να σώσει ο Ιησούς.

Ερωτήσεις εφαρμογής

1. Πώς ο σκοπός πίσω από το ευαγγέλιο του Λουκά πρέπει να ενισχύσει την πίστη μας;
2. Γιατί είναι σημαντικό καθώς διαβάζουμε το ευαγγέλιο του Λουκά να έχουμε κατά νου το αρχικό του ακροατήριο;
3. Γιατί είναι σημαντικό για εμάς να προσευχόμαστε;
4. Πώς παραπέμποντας στην Αγία Γραφή μπορεί να μας βοηθήσει να αντιμετωπίσουμε τον πειρασμό;
5. Ποιοι είναι μερικοί συγκεκριμένοι τρόποι με τους οποίους μπορείτε να εφαρμόσετε την επί του Όρους Ομιλία στη δική σας ζωή;
6. Τι πρέπει να μάθουμε από τον καθαρισμό του ναού στο ευαγγέλιο του Λουκά;

7. Πώς πρέπει να ανταποκριθούμε στην πραγματικότητα της βασιλείας του Θεού;
8. Γιατί είναι σημαντική η χαρά στη χριστιανική ζωή;
9. Ως μαθητές του Ιησού, γιατί είναι σημαντικό για εμάς να αγαπάμε και τον πλησίον μας και τον Θεό;
10. Γιατί είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι ο Ιησούς ήρθε για να σώσει το λαό του από την καταδίκη;
11. Πόσες από τις συνθήκες μας πρέπει να περιμένουμε να αντιστραφούν σε αυτή τη ζωή και στον κόσμο;
12. Ποια ενθάρρυνση αποκτούμε όταν γνωρίζουμε ότι ο Ιησούς έφερε τη βασιλεία του Θεού στη γη;
13. Πώς πρέπει να ανταποκρινόμαστε στην έμφαση που δίνει ο Λουκάς σε κοινωνικές ομάδες απαξιωθέντων, όπως οι αμαρτωλοί και οι φτωχοί;
14. Ποιο είναι το πιο σημαντικό πράγμα που μάθατε σε αυτό το μάθημα;